

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Ogólne warunki ubezpieczenia (OWU) budynków, budowli i lokali mieszkalnych osób fizycznych od ognia i innych zdarzeń losowych mają zastosowanie w umowach ubezpieczenia zawieranych przez HDI Asekuracja Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna, zwane dalej HDI, z osobami fizycznymi, zwanymi dalej ubezpieczającymi.
2. W porozumieniu z ubezpieczającymi do umowy ubezpieczenia mogą zostać wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od zapisów niniejszych OWU.
3. Postanowienia, o których mowa w ust. 2 wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.
4. W umowie ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszych OWU ma zastosowanie prawo polskie.
5. W sprawach nie uregulowanych w niniejszych OWU mają zastosowanie odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz inne powszechnie obowiązujące przepisy prawa.

Definicje

§ 2

1. Przez użyte pojęcia ogólne w niniejszych OWU rozumie się:
  - 1) **Budowla** – obiekt budowlany naziemny lub podziemny o charakterze stałym, nie będący budynkiem.
  - 2) **Budynek** – obiekt budowlany, trwale związany z gruntem, wydzielony

z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach, wraz z instalacjami, urządzeniami technicznymi oraz zainstalowanymi na stałe elementami wykończeniowymi i stałymi elementami wymienionymi w pkt 9), stanowiącymi całość techniczną i użytkową.

- 3) **Budynek/budowla w budowie** – budynek lub budowla w trakcie budowy, przebudowy, rozbudowy, nadbudowy lub odbudowy, prowadzonej zgodnie z przepisami prawa budowlanego.
- 4) **Budynek mieszkalny** – budynek jednorodzinny jako obiekt budowlany określony w pkt 2), w zabudowie wolnostojącej, bliźniaczej lub szeregowej.
- 5) **Franszyza integralna** – kwota, do wysokości której HDI nie wypłaca odszkodowania. Jeżeli szkoda przekroczy tę kwotę odszkodowanie wypłacane jest w pełnej wysokości.
- 6) **Lokal mieszkalny** – samodzielna, wydzielona część budynku wielorodzinnego, służąca zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, wraz ze stałymi elementami wymienionymi w pkt 9).
- 7) **Mienie** – budynki, lokale mieszkalne, szklarnie i cieplarnie, budowle, budynki i budowle w budowie, nakłady inwestycyjne.
- 8) **Nakłady inwestycyjne** – udokumentowane koszty poniesione przez ubezpieczającego/wynajmującego na dostosowanie lokalu lub budynku mieszkalnego do zamieszkania, np.: na malowanie, tapetowanie, wykładziny ścian, podłóg, na wstawienie stolarki okiennej i drzwiowej, armatury sanitarnej itp.

9) Stałe elementy budynku mieszkalnego/gospodarczego, lokalu mieszkalnego – zamontowane lub wbudowane na stałe elementy:

- a) instalacje infrastruktury technicznej (wodnokanalizacyjnej, grzewczej, elektrycznej, gazowej, wentylacyjnej, klimatyzacyjnej) i teletechnicznej (telefonicznej, domofonowej, alarmowej, informatycznej),
- b) urządzenia i elementy stanowiące integralną część instalacji infrastruktury technicznej i trwale z nią połączone (piece c.o. i c. w., piecyki i kuchenki grzewcze, armatura sanitarna) oraz urządzenia sygnalizacji alarmowej,
- c) trwałe zabudowy funkcjonalne: obudowy instalacji i grzejników, meble wbudowane, meblotścianki, antresole, kominki,
- d) okna i drzwi wraz z szybami, zamknięciami i zabezpieczeniami przeciwwłamaniowymi,
- e) wykładziny i okładziny ścian, podłóg, sufitów,
- f) tynki wewnętrzne i powłoki malarskie.

10) Szkoda górnicza – szkoda powstała wskutek prowadzenia prac geologicznych, wydobywczych kopalni ze złóż i robót podziemnych z zastosowaniem techniki górniczej.

11) Szkoda w mieniu – utrata lub zmniejszenie wartości ubezpieczonego mienia z powodu jego zniszczenia lub uszkodzenia na skutek jednego lub wielu zdarzeń, objętych ochroną ubezpieczeniową, występujących nagle, niespodziewanie i niezależnie od woli ubezpieczającego.

12) Terroryzm – użycie siły lub groźba użycia siły, działanie niebezpieczne dla życia ludzkiego, działanie

szkodliwe dla dóbr materialnych i niematerialnych bądź infrastruktury, w celu oddziaływania na rząd lub w celu zastraszenia społeczeństwa bądź jego części.

13) Ubezpieczenie na pierwsze ryzyko – system ubezpieczenia, w którym sumę ubezpieczenia ustala we własnym zakresie ubezpieczający, kierując się szacowaną wysokością maksymalnej straty jaka może zaistnieć wskutek jednej szkody. W tym systemie ubezpieczenia nie ma zastosowania zasada proporcjonalnej wypłaty odszkodowania określona w pkt 19).

14) Ubezpieczenie na sumy stałe – system ubezpieczenia, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest przez ubezpieczającego i powinna odpowiadać maksymalnej wartości ubezpieczanych przedmiotów. W tym systemie ma zastosowanie zasada proporcjonalnej wypłaty odszkodowania określona w pkt 19).

15) Wartość odtworzeniowa – wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia mienia do stanu nowego lecz nie ulepszanego, tj.:

- a) w przypadku budynków/ lokali i budowli – koszt odbudowy lub remontu z zachowaniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, rodzaju zastosowanych materiałów wraz z nakładami na roboty wykończeniowe,
- b) w przypadku pozostałych rodzajów mienia – koszt naprawy lub cenę nabycia przedmiotu tego samego rodzaju, typu, modelu i o tych samych lub zbliżonych parametrach, z uwzględnieniem kosztów transportu i montażu.

16) Wartość rzeczywista – wartość odtworzeniowa przedmiotu po-

mniejszona o kwotę odpowiadającą technicznemu zużyciu.

17) Wartość rynkowa – kwota odpowiadająca iloczynowi powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego i średniej ceny rynkowej za 1 m² tego lokalu, obowiązującej w danej miejscowości lub określonej dzielnicy miasta w odniesieniu do lokalu mieszkalnego o podobnych parametrach.

18) Wody gruntowe – naturalne zasoby wodne występujące pod powierzchnią Ziemi.

19) Zasada proporcjonalnej wypłaty odszkodowania – według tej zasady odszkodowanie oblicza się w takiej proporcji, w jakiej pozostaje zadeklarowana suma ubezpieczenia do wartości całego mienia na dzień szkody.

Wzór wyliczenia odszkodowania z zastosowaniem proporcji:

$$\text{odszkodowanie} = \frac{\text{wartość szkody} \times \text{zadeklarowana suma ubezpieczenia}}{\text{wartość tego mienia w dniu szkody}}$$

2. Przez użyte pojęcia zdarzeń losowych w niniejszych OWU rozumie się:

1) Deszcz nawalny – opady deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4, według skali stosowanej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej. W przypadku braku stacji pomiarowej w miejscu szkody, bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania, świadczące wyraźnie o działaniu deszczu nawalnego.

2) Dewastacja (wandalizm) – nie związane z kradzieżą z włamaniem i/lub rozbojem umyślnie zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia przez osoby trzecie, nie pozostające z ubezpieczającym we

wspólnym gospodarstwie domowym, z wyłączeniem szkód powstałych wskutek pomalowania, tzw. „graffiti” oraz szkód w szybach.

3) Dym – gazowe produkty niepełnego spalania materiałów, stanowiące zawieszinę cząsteczek stałych, gazowych i ciekłych.

Szkody spowodowane dymem to każde bezpośrednie zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia w wyniku nagłego i nieprzewidzianego wydobycia się dymu ze znajdujących się w miejscu ubezpieczenia urządzeń paleniskowych lub grzewczych eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi, przy jednoczesnym sprawnym funkcjonowaniu urządzeń wentylacyjnych i oddymiających.

4) Grad – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu.

5) Huk ponaddzwiękowy – fala ciśnieniowa wywołana przez statek powietrzny przekraczający prędkość dźwięku.

6) Huragan – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s wg skali stosowanej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, wyrządzający masowe szkody, z zastrzeżeniem, że pojedyncze szkody uważa się za spowodowane przez huragan, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono masowe szkody wywołane jego działaniem.

7) Lawina – gwałtowne zsuwanie się lub staczanie się ze zboczy górskich lub falistych mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota.

8) Obsunięcie się ziemi – zapadanie oraz usuwanie się ziemi, z tym że:

- zapadanie ziemi to obniżenie terenu z powodu zawałenia się podziemnych, pustych przestrzeni w gruncie,

- b) usuwanie ziemi to ruchy ziemi na stokach nie spowodowane działalnością ludzką.
- 9) Ogień** – spalanie o niekontrolowanym przebiegu w czasie i przestrzeni, któremu towarzyszy dym i/lub płomień.
- 10) Powódź** – zalanie terenów w następstwie:
- podniesienia i wylania się wody z koryt wód płynących lub stojących,
  - zalania wodą spływającą po zboczach lub stokach na terenach górskich lub falistych.
- 11) Śnieg** – opad atmosferyczny, który spowodował szkodę poprzez:
- bezpośrednie działanie ciężaru śniegu na ubezpieczony przedmiot,
  - zawalenie się mienia sąsiedniego na ubezpieczone mienie pod wpływem ciężaru śniegu.
- Warunkiem uznania szkody za spowodowaną opadami śniegu jest: przekroczenie 85% wartości normowej obciążenia śniegiem gruntu, właściwej dla strefy, w której znajduje się ubezpieczony przedmiot, określonej według obowiązującej normy polskiej „Obciążenie śniegiem”; pomiar ciężaru pokrywy śnieżnej o normie powyżej 85% dokonany przez przynajmniej jedną stację meteorologiczną Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zlokalizowaną na terenie tej samej strefy lub strefy o niższej wartości normowej w promieniu 100 km od przedmiotu ubezpieczenia.
- 12) Trzęsienie ziemi** – naturalny, krótki i gwałtowny wstrząs (seria wstrząsów) gruntu, powstały pod powierzchnią ziemi i rozchodzący się

w postaci fal sejsmicznych od środka (epicentrum), znajdującego się na powierzchni, gdzie drgania są najsilniejsze; przy określaniu siły trzęsienia ziemi używa się skali magnitud (skala Richtera).

- 13) Uderzenie pioruna** – wyładowanie elektryczności atmosferycznej bezpośrednio na przedmiot objęty ubezpieczeniem.
- 14) Uderzenie pojazdu** – bezpośrednie uderzenie w ubezpieczone mienie pojazdu drogowego lub szynowego z wyłączeniem:
- szkód spowodowanych przez pojazdy eksploatowane przez ubezpieczającego lub osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - szkód w pojazdach,
  - szkód w ulicach i drogach.
- 15) Upadek drzew lub masztów** – przewrócenie się rosnących drzew lub postawionych masztów na przedmiot ubezpieczenia, nie będące następstwem działalności ludzkiej.
- 16) Upadek statku powietrznego** – katastrofa bądź przymusowe lądowanie statku powietrznego lub innego obiektu latającego, albo upadek ich części lub przewożonego ładunku na przedmiot ubezpieczenia.
- 17) Wybuch:**
- eksplozja – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołane ich właściwością rozprzestrzeniania się. W odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników, warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest fakt rozdarcia ścian tych naczyń i zbiorników w takich rozmiarach, aby wskutek ujścia gazów,

pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagle wyrównanie ciśnień,

- b) implozja – gwałtowne zgniecenie zbiornika/naczynia ciśnieniowego wskutek ciśnienia zewnętrznego przewyższającego znacznie ciśnienie panujące w jego wnętrzu.

18) Zalanie – nagłe i niespodziewane:

- a) wydostanie się płynów lub pary spowodowane awarią urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania i innych urządzeń,
- b) cofnięcie się wody lub ścieków z sieci kanalizacyjnej, o ile zabezpieczenie jej połączenia z publiczną siecią kanalizacyjną nie należało do obowiązków ubezpieczającego,
- c) nieumyślne zalanie wskutek pozostawienia otwartych zaworów w urządzeniach wymienionych w ppkt a), znajdujących się w ubezpieczonych budynkach/lokalach,
- d) zalanie wodą lub innym płynem spowodowane przez osoby trzecie,
- e) zalanie wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych,
- f) zalanie wodą z urządzeń typu: pralki, wirówki, zmywarki, spowodowane ich awarią,
- g) zalanie wodą ze stłuczonego akwarium.

ubezpieczającego na podstawie tytułu prawnego, tj.:

- 1) budynki mieszkalne,
- 2) lokale mieszkalne własnościowe, stanowiące odrębne nieruchomości w budynkach wielomieszkańczych, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4,
- 3) budynki gospodarcze (z wyjątkiem szklarni i cieplarni),
- 4) budynki składowo-magazynowe,
- 5) szklarnie i cieplarnie,
- 6) inne budynki,
- 7) budowle,
- 8) budynki i budowle w budowie.

2. Ubezpieczeniem mogą być objęte także nakłady inwestycyjne poniesione przez ubezpieczającego/wynajmującego na remonty i adaptacje wnętrz pomieszczeń budynków lub lokali mieszkalnych.

3. Lokal mieszkalny objęty jest ochroną ubezpieczeniową od zniszczenia lub uszkodzenia zarówno częściowego, jak też uniemożliwiającego dalsze w nim zamieszkiwanie (szkoda całkowita).

4. Zniszczenie lub uszkodzenie lokalu uniemożliwiające dalsze w nim zamieszkiwanie musi zostać stwierdzone decyzją administracyjną o zakazie użytkowania, wydaną przez stosowny organ administracji państwowej lub samorządowej w trybie kodeksu postępowania administracyjnego.

5. Jeżeli nie umówiono się inaczej, mienie objęte jest ubezpieczeniem w miejscu określonym w umowie ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

Przedmiot i miejsce ubezpieczenia

§ 3

1. Przedmiotem umowy ubezpieczenia może być mienie będące w posiadaniu

Zakres ubezpieczenia

§ 4

1. Umowa ubezpieczenia może być zawarta w zakresie podstawowym lub pełnym.
2. W zakresie podstawowym HDI odpowiada za szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe w wyniku: ognia, uderzenia pioruna, wybuchu, upadku statku powietrznego oraz akcji ratowniczej prowadzonej w związku z tymi zdarzeniami.
3. W zakresie pełnym HDI odpowiada za szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe w wyniku: ognia, uderzenia pioruna, wybuchu, upadku statku powietrznego, powodzi, huraganu, deszczu nawalnego, śniegu, gradu, lawiny, obsunięcia się ziemi, trzęsienia ziemi, dymu, huków ponaddzwiękowego, uderzenia pojazdu, upadku drzew lub masztów, zalania oraz akcji ratowniczej prowadzonej w związku z tymi zdarzeniami.
4. Na wniosek ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres pełny ubezpieczenia w odniesieniu do budynków, lokali mieszkalnych, budowli może być rozszerzony o ryzyko dewastacji.
5. HDI pokrywa szkody powstałe w okresie ubezpieczenia będące bezpośrednim następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia losowego zaistniałego również w okresie ubezpieczenia.

Wyłączenia z odpowiedzialności

§ 5

1. HDI nie odpowiada za szkody:
  - 1) nie przekraczające kwoty 100 zł, łącznie z kosztami ratownictwa

- i uprzątnięcia pozostałości po szkodzie (franszyza integralna),
- 2) powstałe wskutek winy umyślnej ubezpieczającego lub osoby, z którą pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 3) powstałe wskutek rażącego niedbalstwa ubezpieczającego bądź osoby, z którą ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 4) wyrządzone przez ubezpieczającego lub przez osoby, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, będące po spożyciu alkoholu, w stanie nietrzeźwości, pod wpływem narkotyków lub innych środków odurzających,
- 5) górnicze,
- 6) powstałe w związku z robotami ziemnymi wykonywanymi bezpośrednio przez ubezpieczającego bądź zleconymi przez ubezpieczającego osobom nieuprawnionym do wykonywania tych robót,
- 7) polegające na obsunięciu się ziemi, a będące następstwem wydostania się płynów lub pary spowodowanego awarią urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania lub innych urządzeń,
- 8) powstałe wskutek przenikania wód gruntowych, przemarzania ścian, systematycznego zawilgocenia, pleśni i zagrzybienia przedmiotu ubezpieczenia,
- 9) powstałe w wyniku zabrudzenia, poplamienia lub zamalowania,
- 10) powstałe wskutek zalania lub zawilgocenia pomieszczeń – spowodowanego nieszczelnością przewodów i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania, urządzeń odprowadzających wodę z dachów (rur spustowych i rynien)

w obrębie ubezpieczonego budynku/lokalu/budowli, jeżeli nieszczelność wynika z zaniedbania przez ubezpieczającego obowiązku konserwacji tych przewodów i urządzeń,

- 11) powstałe wskutek zalania wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych, jeżeli zalanie to nastąpiło z powodu złego stanu dachu, ścian, balkonów, tarasów lub poprzez niezabezpieczone otwory, gdy konserwacja tych elementów budynku/lokalu/budowli należała do obowiązków ubezpieczającego lub jeżeli ubezpieczający wiedząc o istniejących usterkach nie zgłosił ich na piśmie do właściciela lub administratora budynku z żądaniem ich usunięcia i niezachowanie tego warunku mogło mieć wpływ na powstanie szkody,
- 12) spowodowane naturalnym zużyciem, starzeniem się, trwałym oddziaływaniem czynników eksploatacyjnych oraz naturalnymi ubytkami przedmiotu ubezpieczenia,
- 13) w przedmiotach ubezpieczenia przeznaczonych do rozbiórki na podstawie ostatecznych decyzji właściwych organów,
- 14) w budynkach/lokalach, szklarniach i ciepłarniach, budowlach, budynkach i budowlach w budowie:
  - a) wywołane błędem w sztuce budowlanej, wadami konstrukcyjnymi, nieprawidłowym montażem, wynikające z zastosowania niewłaściwych wyrobów i materiałów budowlanych,
  - b) wynikające z faktu, iż konstrukcja budynku/budowli nie odpowiada normom obowiązującym w budownictwie,
  - c) wynikające z wykonania budynku/budowli niezgodnie z projektem lub na podstawie projektu,

który nie został zatwierdzony przez właściwe organy, jeżeli istniał obowiązek takiego zatwierdzenia,

- 15) powstałe wskutek działań wojennych, rozruchów, strajków, demonstracji, sabotażu, terroryzmu, a także w mieniu skonfiskowanym lub zarekwirowanym przez uprawnione władze,
- 16) powstałe wskutek działania energii jądrowej, skażenia radioaktywnego oraz skażenia lub zanieczyszczenia odpadami przemysłowymi.

2. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek zasady określone w ust. 1 stosuje się odpowiednio do ubezpieczonego.

UMOWA UBEZPIECZENIA

Zasady ogólne

§ 6

1. Na podstawie niniejszych OWU, umowę ubezpieczenia zawiera się na okres jednego roku lub okres krótszy (ubezpieczenie krótkoterminowe).
2. HDI zastrzega sobie prawo do indywidualnej oceny ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia.

Sposób zawierania umowy ubezpieczenia

§ 7

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku złożonego przez ubezpieczającego.
2. Wniosek ubezpieczeniowy powinien zawierać następujące dane:

- 1) imię i nazwisko oraz adres ubezpieczającego (PESEL),
  - 2) imię i nazwisko oraz adres ubezpieczonego (PESEL),
  - 3) miejsce ubezpieczenia,
  - 4) przedmiot ubezpieczenia,
  - 5) zakres ubezpieczenia,
  - 6) okres ubezpieczenia,
  - 7) sumę ubezpieczenia i sposób jej ustalania,
  - 8) liczbę, wartość i przyczyny szkód zaistniałych w ciągu ostatnich 3 lat.
3. Wniosek o ubezpieczenie wypełnia i podpisuje ubezpieczający lub osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu i na rzecz ubezpieczającego. Wniosek stanowi integralną część umowy ubezpieczenia.
4. HDI potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia – dokumentem ubezpieczenia.
5. Umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z chwilą doręczenia przez HDI ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia.
6. HDI może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z umową.
3. HDI może podnieść również przeciwko ubezpieczonemu zarzuty, które mają wpływ na odpowiedzialność HDI z tytułu umowy ubezpieczenia.
  4. Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego odszkodowania bezpośrednio od HDI.
  5. Ubezpieczony może żądać od HDI informacji o postanowieniach zawartej umowy oraz ogólnych warunków ubezpieczenia w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków ubezpieczonego.

Czas trwania odpowiedzialności HDI

§ 9

1. Odpowiedzialność HDI rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty, w kwocie podanej w umowie ubezpieczenia, chyba że w umowie określono inny termin rozpoczęcia odpowiedzialności.
  2. Jeżeli HDI ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, HDI może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki/pierwszej raty składki za okres, przez który ponosiło odpowiedzialność. W braku wypowiedzenia umowy przez HDI wygasa ona z końcem okresu, za który przypadła nie zapłacona składka lub jej pierwsza rata i w takim przypadku HDI przysuguje roszczenie o zapłatę zaległej składki lub jej pierwszej raty.
1. Umowę ubezpieczenia można zawrzeć także na cudzy rachunek (ubezpieczonego), którego wymienia się we wniosku i w dokumencie ubezpieczenia.
2. Roszczenie o zapłatę składki przysuguje HDI wyłącznie przeciwko ubezpieczającemu.

Umowa ubezpieczenia na cudzy rachunek

§ 8

3. Jeżeli ubezpieczający opłacił składkę lub jej pierwszą ratę po terminie określonym w umowie ubezpieczenia, a HDI nie wypowiedziało umowy ze skutkiem natychmiastowym, umowa ubezpieczenia nie wygasa, a wpłaconą zaległą składkę lub jej pierwszą ratę należy przyjąć i zaewidencjonować.
4. W przypadku opłacania składki w ratach, jeżeli ubezpieczający nie opłaci kolejnej raty składki w terminie określonym w dokumencie ubezpieczenia, HDI może wezwać ubezpieczającego do zapłaty wymagalnej raty składki z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności HDI z upływem wyznaczonego terminu płatności.
W braku wezwania ze strony HDI umowa ubezpieczenia nie wygasa, a HDI przysługuje roszczenie o zapłatę zaległej raty składki.
- 4) z dniem wypłaty odszkodowania wyczerpującego sumę ubezpieczenia,
- 5) z dniem zbycia przedmiotu ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 13.
2. Zapłacenie składki/raty składki po rozwiązaniu umowy ubezpieczenia nie skutkuje wznowieniem tej umowy, ani też zawarciem nowej umowy na dotychczasowych warunkach.
3. W przypadku rozwiązania, wypowiedzenia lub odstąpienia od umowy ubezpieczenia HDI przysługuje składka za czas trwania odpowiedzialności.

Wypowiedzenie umowy ubezpieczenia

§ 11

ROZWIĄZANIE UMOWY UBEZPIECZENIA

Rozwiązanie umowy ubezpieczenia

§ 10

1. Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się:
  - 1) z upływem ostatniego dnia okresu ubezpieczenia, zgodnie z § 6 ust. 1,
  - 2) z dniem wypowiedzenia przez HDI umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym lub z upływem okresu, za który przypadła nie zapłacona składka lub jej pierwsza rata, zgodnie z § 9 ust. 2,
  - 3) z upływem 7 dni od daty otrzymania wezwania do zapłaty zaległej, kolejnej raty składki, w przypadku braku jej wpłaty, zgodnie z § 9 ust. 4,
2. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
3. Jeżeli umowa zawarta jest na czas określony, HDI może ją wypowiedzieć z ważnych powodów, takich jak:

- 1) próba wytudzenia lub wytudzenie odszkodowania przez ubezpieczającego/ ubezpieczonego,
  - 2) stwierdzenie, iż kolejna szkoda wyrządzona została z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa ubezpieczającego/ ubezpieczonego.
4. Wypowiedzenie umowy następuje w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Odstąpienie od umowy ubezpieczenia

§ 12

Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż sześć miesięcy ubezpieczający, będący osobą fizyczną ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim HDI udzielało ochrony ubezpieczeniowej.

Przejęcie własności przedmiotu ubezpieczenia

§ 13

1. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia.
2. Przeniesienie praw, o których mowa w ust. 1 wymaga każdorazowo zgody HDI.
3. W razie przeniesienia praw, o których mowa w ust. 1, na nabywcę przedmiotu przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy, chyba że strony za zgodą HDI umówiły się inaczej.

4. Pomimo przejścia obowiązków, o których mowa w ust. 3, zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
5. Jeżeli prawa, o których mowa w ust. 1 nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.

Wierzytelność ubezpieczeniowa

§ 14

1. Wierzytelność ubezpieczającego w stosunku do HDI, której treścią jest prawo do odszkodowania może być przedmiotem zastawu lub cesji dopiero od momentu jej wymagalności i pod warunkiem uprzedniej – wyrażonej na piśmie zgody HDI.
2. Uprawnionym do odszkodowania jest nabywca wierzytelności ubezpieczeniowej (zastawnik lub cesjonariusz), do którego stosuje się w tym zakresie odpowiednio zasady ubezpieczenia na cudzy rachunek.
3. Rozporządzanie wierzytelnością ubezpieczeniową przez ubezpieczającego nie zwalnia go z obowiązków związanych z wykonywaniem umowy ubezpieczenia.

SUMA UBEZPIECZENIA I WARUNKI JEJ ZMIANY

Suma ubezpieczenia

§ 15

1. Górną granicę odpowiedzialności HDI stanowi suma ubezpieczenia określona w umowie ubezpieczenia.
2. Suma ubezpieczenia ulega zmniejszeniu o wartość każdego wypłaconego odszkodowania.
3. Suma ubezpieczenia może zostać podwyższona po opłaceniu dodatkowej składki, w przypadku:
  - 1) zwiększenia wartości przedmiotu ubezpieczenia,
  - 2) zmniejszenia sumy ubezpieczenia w następstwie wypłaty odszkodowania.
4. Podwyższona suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności HDI od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki.
5. Jeżeli po zawarciu umowy ubezpieczenia wartość ubezpieczonego mienia uległa zmniejszeniu, ubezpieczający może żądać odpowiedniego zmniejszenia sumy ubezpieczenia, co skutkuje odpowiednim zmniejszeniem składki.
6. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać:
  - 1) dla budynków mieszkalnych:
    - a) wartości rzeczywistej,
    - b) wartości odtworzeniowej – w odniesieniu do budynków mieszkalnych, których okres użytkowania w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia nie przekracza 30 lat,
  - 2) dla lokali mieszkalnych – wartości rynkowej,
  - 3) dla budynków gospodarczych, budynków składowo-magazynowych, szklarni i cieplarni, innych budynków i budowli – wartości rzeczywistej,
  - 4) dla budynków i budowli w budowie – wartości ogólnej robót budowlanych, wykonanych i planowanych do wykończenia w okresie ubezpieczenia,
  - 5) dla nakładów inwestycyjnych poniesionych na wykończenie wewnątrz – wysokości maksymalnej straty, jaka może powstać w ubezpieczonym mieniu wskutek jednego zdarzenia losowego.
7. Mienie wymienione w ust. 6 pkt 1) - 4) ubezpiecza się wyłącznie na sumy stałe.
8. Nakłady inwestycyjne ubezpiecza się na pierwsze ryzyko.
9. Suma ubezpieczenia dla ryzyka dewastacji ograniczona jest do 10% sumy ubezpieczenia budynku/budowli objętych ubezpieczeniem od ognia i innych zdarzeń losowych w zakresie pełnym, nie więcej jednak niż do kwoty 50.000 zł.

SPOSÓB USTALANIA I OPŁACANIA/ZWROTU SKŁADKI UBEZPIECZENIOWEJ

Sposób ustalania składki ubezpieczeniowej

§ 16

1. Składkę za ubezpieczenie ustala się według taryfy aktualnej w dniu zawierania umowy ubezpieczenia.

2. Składka ustalana jest po dokonaniu oceny ryzyka ubezpieczeniowego i uzależniona jest od:
    - 1) okresu ubezpieczenia,
    - 2) sumy ubezpieczenia,
    - 3) zakresu ubezpieczenia,
    - 4) rodzaju przedmiotu ubezpieczenia,
    - 5) przebiegu szkodowości.
  3. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności HDI, jako iloczyn sumy ubezpieczenia i stawki taryfowej, z uwzględnieniem zniżek i zwyżek składki.
  4. Przy zmianie warunków umowy w trakcie jej trwania, powodującej konieczność opłacenia dodatkowej składki lub zwrotu składki, składkę tę przelicza się według taryfy składek zgodnej z datą zawartej umowy ubezpieczenia.
  5. Dodatkowa składka, o której mowa w ust. 4 płatna jest jednorazowo.
- określa w dokumencie ubezpieczenia, a nieopłacenie kolejnej raty składki we wskazanym terminie może powodować ustanie odpowiedzialności HDI zgodnie z § 9 ust. 4.
4. HDI może potrącić zaległą składkę/ratę składki z kwoty wypłacanego odszkodowania w przypadku, gdy termin jej płatności przypadł przed dniem wypłaty odszkodowania. Zapis ten nie ma zastosowania w przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek.
  5. Jeżeli zapłata składki lub raty składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za datę zapłaty uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy HDI.
  6. W przypadku rozwiązania, wypowiedzenia lub odstąpienia od umowy ubezpieczenia ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki, za niewykorzystany okres ochrony ubezpieczeniowej, z zastrzeżeniem ust. 7 i 8.

Sposób opłacania i zwrotu składki ubezpieczeniowej

§ 17

1. Opłata składki lub jej pierwszej raty następuje przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, chyba że w dokumencie ubezpieczenia określono inny sposób bądź termin opłacenia składki lub pierwszej jej raty.
  2. Jeżeli umowa ubezpieczenia doszła do skutku przed doręczeniem dokumentu ubezpieczenia, opłaty składki lub jej pierwszej raty należy dokonać w ciągu 14 dni od jego doręczenia.
  3. HDI może wyrazić zgodę na opłatę składki rocznej w ratach, przy czym terminy opłat kolejnych rat składki HDI
7. Zwrot składki nie przysługuje w przypadku utraty lub zniszczenia przedmiotu ubezpieczenia (szkoda całkowita) i wypłaty odszkodowania równego sumie ubezpieczenia.
Zwrot składki nie przysługuje również w sytuacji, gdy w trakcie trwania umowy ubezpieczenia zostały wypłacone odszkodowania za szkody częściowe, które łącznie wyczerpały sumę ubezpieczenia.
  8. Jeżeli w okresie ubezpieczenia wystąpiły szkody, za które HDI wypłaciło odszkodowanie zwrot składki przysługuje za niewykorzystany okres ochrony ubezpieczeniowej w wysokości pomniejszonej o procentowy udział wy-

płatnych odszkodowań w sumie ubezpieczenia.

PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY

Prawa i obowiązki ubezpieczającego

§ 18

1. Ubezpieczający, ubezpieczony lub uprawniony z umowy ubezpieczenia ma prawo uzyskać od HDI informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności HDI lub wysokości odszkodowania.
  2. Osoby, o których mowa w ust. 1 mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez HDI udostępnionych informacji, a także sporządzania na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzania ich zgodności z oryginałem.
  3. Ubezpieczający przed zawarciem umowy obowiązany jest:
    - 1) podać do wiadomości HDI wszystkie znane sobie okoliczności, o które HDI pytało w formularzu oferty (wniosku) albo w innych pismach,
    - 2) dbać o stan ubezpieczonego mienia.
  4. Jeżeli ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek, o którym mowa w ust. 3 pkt 1) ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
  5. Ubezpieczający w trakcie trwania umowy ubezpieczenia obowiązany jest:
    - 1) zawiadomić na piśmie o wszelkich zmianach okoliczności, o których mowa w ust. 3 pkt 1),
    - 2) dbać o stan ubezpieczonego mienia i przestrzegać ogólnie obowiązujących przepisów bezpieczeństwa mających na celu zapobieganie powstaniu szkody,
  - 3) w przypadku uzyskania informacji o powstaniu zdarzenia, które może spowodować szkodę, użyć dostępnych mu środków w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów,
  - 4) dbać o konserwację przewodów i urządzeń doprowadzających i odprowadzających wodę (wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania); wszelkie inwestycje i przeróbki niezbędne (w ocenie rzeczoznawców lub w świetle obowiązujących przepisów) dla właściwej konserwacji i prawidłowego działania przewodów i urządzeń powinny być wykonane niezwłocznie,
  - 5) zastosować właściwe środki ochronne w celu zabezpieczenia przed mrozem przewodów i urządzeń służących do rozprowadzania wody.
6. W razie powstania szkody ubezpieczający obowiązany jest:
    - 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia zwiększenia rozmiaru i powstaniu dalszych szkód,
    - 2) niezwłocznie, powiadomić Policję o wypadku z ofiarami w ludziach i/ lub powstałym w okolicznościach nasuwających przypuszczenie, że zostało popełnione przestępstwo,
    - 3) niezwłocznie powiadomić administrację budynku o każdej szkodzie zalaniowej,
    - 4) powiadomić HDI o szkodzie – w sposób, o którym mowa w § 20 ust. 1 – 3 podając rodzaj i rozmiar szkody,
    - 5) pozostawić miejsce szkody bez dokonywania zmian do czasu oględzin

przez przedstawiciela HDI, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia szkody,

- 6) udzielić przedstawicielowi HDI pomocy i wyjaśnień w ustalaniu okoliczności powstania szkody, jej rozmiarów i wysokości,
  - 7) przedstawić w ustalonym terminie i formie rachunek szkody (roszczenie),
  - 8) zabezpieczyć prawa HDI do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
7. HDI nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które zgodnie z ust. 3 pkt 1), ust. 4 i ust. 5 pkt 1) nie zostały podane do wiadomości HDI.
8. Jeżeli ubezpieczający nie poda do wiadomości HDI okoliczności, o których mowa w ust. 7 wskutek winy umyślnej, przyjmuje się, że wypadek objęty umową ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem pominiętych okoliczności.
9. Jeżeli ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 5 pkt 3) i ust. 6 pkt 1) HDI wolne jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
10. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek zapisy ust. 3 – 9 stosuje się również do ubezpieczonego, chyba że ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
11. Ubezpieczający lub uprawniony z umowy ubezpieczenia może wnieść w formie pisemnej skargę lub zażalenie, dotyczące działalności HDI związanej z wykonywaniem umowy ubezpieczenia

do jednostki nadrzędnej nad jednostką, której skarga dotyczy lub do Rzecznika Ubezpieczonych.

Prawa i obowiązki HDI

§ 19

1. HDI może zbierać, odpowiednio w celu oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub wykonania umowy ubezpieczenia, zawarte w umowach ubezpieczenia lub oświadczeniach ubezpieczających składanych przed zawarciem umowy ubezpieczenia dane ubezpieczonych lub uprawnionych z umowy ubezpieczenia.
2. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia HDI ma obowiązek doręczyć ubezpieczającemu tekst OWU i fakt ten winien być potwierdzony przez ubezpieczającego w dokumencie ubezpieczenia.
3. HDI ma obowiązek na żądanie ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia udostępnić posiadane przez siebie informacje związane z wypadkiem lub zdarzeniem będącym podstawą ustalenia jego odpowiedzialności oraz ustalenia okoliczności wypadków i zdarzeń losowych, jak również wysokości odszkodowania.
4. HDI ma obowiązek poinformować ubezpieczającego o możliwości dochodzenia roszczenia na drodze sądowej.
5. HDI przysługuje prawo monitorowania ryzyka dla celów ubezpieczeniowych.

ODSZKODOWANIA Z UMOWY UBEZPIECZENIA

Tryb dochodzenia roszczeń z umowy ubezpieczenia

§ 20

1. W przypadku wystąpienia szkody objętej zakresem ubezpieczenia, ubezpieczający zobowiązany jest zgłosić ten fakt do Oddziału, w którym zawarł umowę ubezpieczenia lub do najbliższego Oddziału HDI.
2. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek do zgłoszenia szkody obowiązany jest zarówno ubezpieczający, jak i ubezpieczony, chyba że ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
3. Zgłoszenie szkody, o którym mowa w ust. 1 winno nastąpić niezwłocznie nie później niż w ciągu 5 dni roboczych od zajścia wypadku lub uzyskania o nim informacji, przy czym przy obliczaniu terminu powiadomienia o szkodzie nie uwzględnia się dnia, w którym nastąpił wypadek.
4. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 3, HDI może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków wypadku.
5. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, HDI informuje o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawi-

domieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności HDI lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.

Sposób ustalania wysokości szkody i odszkodowania

§ 21

1. HDI ustala odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wysokości szkody, nie większej jednak niż suma ubezpieczenia określona w umowie ubezpieczenia.
2. Górną granicę odszkodowania za ubezpieczone mienie stanowi suma ubezpieczenia określona w dokumencie ubezpieczenia.
3. Jako wysokość szkody w ubezpieczonym mieniu przyjmuje się:
  - 1) w budynkach i budowlach ubezpieczonych w wartościach rzeczywistych** – wartość kosztów odbudowy lub remontu, z uwzględnieniem:
    - zakresu rzeczywistych uszkodzeń,
    - dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, materiałów,
    - stopnia technicznego zużycia, którego nie odlicza się w odniesieniu do robót malarskich sufitów i ścian,
    - cen rynkowych na usługi i materiały stosowanych na danym terenie.

Wartość kosztów odbudowy lub remontu winna być udokumentowana fakturą i kosztorysem, stanowiącym podstawę jej wystawienia, kosztorysem lub zestawieniem kosztów – jeżeli ubezpieczający naprawia szkodę we własnym zakresie.

Koszty te nie mogą przewyższać wartości kosztów wyliczonych na podstawie katalogu nakładów rzeczowych (KNR) oraz cennika Sekocenbud, przy zastosowaniu średnich wartości,

- 2) **w budynkach i budowlach w budowie** – wartość kosztów wykonanych robót budowlanych, zgodnie z zasadami określonymi w pkt 1), bez uwzględniania stopnia technicznego zużycia,
  - 3) **dla nakładów inwestycyjnych** – wartość zakupu przedmiotów tego samego lub podobnego rodzaju i gatunku albo koszty naprawy, ustalone zgodnie z zasadami określonymi w pkt 1).
4. Wysokość szkody w budynkach mieszkalnych ubezpieczonych w wartościach odtworzeniowych lub w uszkodzonych częściowo lokalach mieszkalnych ubezpieczonych w wartości rynkowej ustala się zgodnie z zasadami określonymi w ust. 3 pkt 1), bez uwzględnienia stopnia zużycia technicznego.
  5. W lokalu mieszkalnym, w którym z powodu uszkodzeń lub zniszczeń niemożliwe jest dalsze zamieszkiwanie (szkoda całkowita) wysokość szkody ustala się według średniej ceny rynkowej za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu, na danym terenie.
  6. Rachunek kosztów odbudowy, remontu lub naprawy przedstawiony przez ubezpieczającego podlega weryfikacji przez HDI co do zakresu robót i zastosowanych cenników.
  7. Przy ustalaniu wysokości szkody nie uwzględnia się:
    - 1) wartości naukowej, zabytkowej, historycznej, kolekcjonerskiej, artystycznej, pamiątkowej oraz osobistych upodobań ubezpieczającego i osób bliskich,
    - 2) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą,
    - 3) kosztów poniesionych na odkażenie miejsca szkody, usunięcie zanieczyszczeń gleby, wody lub powietrza oraz rekultywację gruntów.
  8. W przypadku usuwania skutków szkody we własnym zakresie przez poszkodowanego, przedłożony kosztorys lub zestawienie kosztów odbudowy/remontu nie może zawierać zysku oraz podatku VAT od kosztów robocizny.
  9. Wysokość odszkodowania zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub odbudowy oraz o wartość złomu.
  10. HDI w granicach sumy ubezpieczenia zwraca koszty:
    - 1) wynikiłe z zastosowania środków, o których mowa w § 18 ust. 5 pkt 3) i ust. 6 pkt 1), jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne,
    - 2) usunięcia pozostałości po szkodzie do 10% wysokości szkody.
  11. Gdy w okresie ubezpieczenia, po wypłacie odszkodowania wystąpią szkody, odszkodowanie będzie wypłacone

tylko do wysokości pozostałej sumy ubezpieczenia poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia.

12. Jeżeli wartość ubezpieczonego mienia jest niższa od sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia (nadubezpieczenie), HDI odpowiada za szkody tylko do wartości ubezpieczonego mienia.
13. Jeżeli wartość mienia ubezpieczonego na sumy stałe jest wyższa od sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia (niedubezpieczenie), przy ustalaniu wysokości odszkodowania stosuje się zasadę proporcjonalnej wypłaty odszkodowania. HDI może odstąpić od proporcjonalnej redukcji odszkodowania, jeżeli wysokość szkody nie przekracza 20% sumy ubezpieczenia.
14. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia, w tym samym czasie, jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, ubezpieczający nie może żądać odszkodowania przenoszącego wysokość szkody. Między ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęła przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
15. Jeżeli w umowach ubezpieczenia, o których mowa w ust. 14, uzgodniono, że suma wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, zapłaty odszkodowania w części przenoszącej wysokość szkody ubezpieczający może żądać tylko od tego ubezpieczyciela. W takim przypadku dla określenia od-

powiedzialności między ubezpieczycielami należy przyjąć, że w ubezpieczeniu, o którym mowa w niniejszym ustępie, suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczeniowej.

Wypłata odszkodowania

§ 22

1. HDI wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku ustaleń dokonanych w postępowaniu, o którym mowa w § 20 ust. 5, zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
2. Odszkodowanie wypłaca się ubezpieczającemu, ubezpieczonemu lub osobie uprawnionej do odbioru odszkodowania.
3. HDI wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
4. Gdyby wyjaśnienie w terminie określonym w ust. 3, okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności HDI albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania HDI powinno wypłacić w terminie przewidzianym w ust. 3.
5. Jeżeli w terminach określonych w umowie lub ustawie HDI nie wypłaci odszkodowania, zawiadamia pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub części, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania.

6. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszonym roszczeniu, HDI informuje o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania. Informacja ta powinna zawierać pouczenie o możliwości dochodzenia roszczenia na drodze sądowej.
7. Jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony lub poszkodowany nie zgadza się z ustaleniami HDI, co do odmowy wypłaty odszkodowania albo co do jego wysokości, może w terminie 30 dni od daty zawiadomienia złożyć w formie pisemnej odwołanie co do odmowy wypłaty odszkodowania albo co do jego wysokości.
8. Odwołanie, o którym mowa w ust. 7 składa się do jednostki nadrzędnej nad jednostką, która wydała decyzję.
9. Odwołanie, o którym mowa w ust. 7 powinno być rozpatrzone w terminie 30 dni od daty jego złożenia, z zastrzeżeniem ust. 10.
10. W przypadku, gdy ze względu na skomplikowany stan faktyczny sprawy bądź konieczność przeprowadzenia dodatkowych ekspertyz i czynności wyjaśniających, rozpatrzenie odwołania w terminie wskazanym w ust. 9 nie będzie możliwe, składający odwołanie zostanie powiadomiony na piśmie o powodach i przewidywanym terminie rozpatrzenia odwołania, a jego ostateczne rozpatrzenie nie może nastąpić później, niż w terminie 14 dni od daty zakończenia czynności uzasadniających zmianę terminu rozpatrzenia odwołania.
11. Ubezpieczający, ubezpieczony lub uprawniony z umowy ubezpieczenia może wytoczyć powództwo o roszczenia wynikające z umów ubezpieczenia – według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla jego miejsca zamieszkania lub siedziby.

Roszczenia regresowe (zwrotne)

§ 23

1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem wypłaty odszkodowania przez HDI roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej, odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na HDI do wysokości zapłaconego odszkodowania.
2. Jeżeli HDI wypłaciło tylko część odszkodowania, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem HDI.
3. Nie przechodzą na HDI roszczenia ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
4. Zapisy ust. 1 – 3 stosuje się odpowiednio w razie zawarcia umowy na cudzy rachunek.

Postanowienia końcowe

§ 24

1. Zawiadomienia i oświadczenia, które w związku z umową ubezpieczenia są składane przez strony tej umowy, powinny być sporządzane na piśmie i do-

- ręczane za potwierdzeniem odbioru lub przesyłane listem poleconym.
2. Jeżeli ubezpieczający zmienił adres bądź siedzibę i nie zawiadomił o tym HDI, zawiadomienia lub oświadczenia, skierowane przez HDI listem poleconym, na ostatni adres bądź siedzibę ubezpieczającego, wywierają skutki prawne, w chwili, w której doszłyby do niego, gdyby nie zmienił adresu bądź siedziby.
  3. Ogólne warunki ubezpieczenia budynków, budowli i lokali mieszkalnych osób fizycznych od ognia i innych zdarzeń losowych zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu HDI Asekuracja Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Nr 116/2007 dnia 9 października 2007 r.
  4. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 1 listopada 2007 r.

Członek Zarządu

Wiesława Kwatek

Prezes Zarządu

Stanisław Godlewski